

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten, wat betreft de aanpassing van de indexformules, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 houdende de methodiek voor de berekening van de subsidies voor personeelskosten, wat betreft de toevoeging van de units voor personen met een handicap met een bijkomende ernstige psychische problematiek en de units voor plaatsen time-out

- Principiële goedkeuring

In de voorbije jaren werd er geen indexering toegepast op alle uitkeringen die geen betrekking hadden op lonen.

Vanaf 2025 is deze maatregel niet langer op dezelfde wijze van toepassing en worden alle uitgaven opnieuw - gedeeltelijk - periodiek aangepast aan de evolutie van de index.

De formules verwijzen echter soms naar een historisch referentiepunt. Om te vermijden dat door opnieuw een (beperkte) indexering toe te passen, de niet- indexering gedurende de voorbije jaren zou tenietgedaan worden door een strikte toepassing van de formule, wordt in de desbetreffende regelgevingen een uniforme formulering ingevoerd die tevens 'future proof' is, onafhankelijk van toekomstige niet-indexeringen.

Daarnaast worden de nieuwe units voor mensen met een bijkomende ernstige problematiek en de units die time-out plaatsen aanbieden opgenomen in het besluit van 12 mei 2017. Deze units worden immers gesubsidieerd op basis van personeelspunten, en dienen daarom mee opgenomen te worden in het besluit dat de afrekening en subsidiëring van personeelspunten regelt.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

BELEIDSVELD: Personen met een beperking

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 20 november 2024
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 05 december 2024
- Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/310 van 22 november 2024.

2. SPOEDEISEND ADVIES RAAD VAN STATE

Met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, zal advies worden ingewonnen bij de Raad van State binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen.

De spoedeisendheid wordt als volgt gemotiveerd:

Ten eerste zal het niet aanpassen van de indexformules, die een nieuwe indexparameter vergelijken met een vaste indexparameter in het verleden, ertoe leiden dat het bedrag voor 2025 automatisch de niet-indexering in de voorbije jaren teniet zal doen. De bedragen zullen ten opzichte van de bedragen van 2024 met meer dan 10% stijgen. Dat is niet de bedoeling, noch heeft het VAPH daar de nodige middelen voor. De meeste indexformules die opgenomen zijn in de regelgeving van het VAPH werken met een vaste indexparameter in het verleden. Vandaar dat deze formules vanaf 1 januari 2025 moeten aangepast worden naar een formule die geen vaste indexparameter hanteert, maar wel rekening houdt met de verhouding tussen de index van het jaar x-2 en de index van het jaar x-1.

Daarnaast worden de meeste bedragen geïndexeerd op 1 januari. Het is van groot belang dat de organisaties die recht hebben op subsidies en toelagen zo vlug mogelijk de correcte bedragen kennen om een goede werking van de organisatie te waarborgen.

3. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

I. Aanpassingen diverse besluiten wat betreft de indexformules

a) Vermijden van niet-gebudgetteerde uitgaven

Binnen de regelgeving van de personen met een handicap zijn er een aantal bedragen die jaarlijks worden aangepast aan de evolutie van de index. Naast de aanpassing van de loongebonden subsidies – die gekoppeld zijn aan de spilindex - zijn er twee formules die vaak voorkomen voor de bepaling van de aanpassing aan de index:

1. Eén waarbij het bedrag voor jaar x wordt bepaald aan de hand van een vast basisbedrag uit jaar y (in het verleden) te vermenigvuldigen met de verhouding tussen de indexparameter van jaar x en de indexparameter van toepassing in jaar y
bv. bedrag 2025 = basisbedrag 2010 x (index 2025/index 2010)
2. Een ander waarbij het bedrag voor jaar x wordt bepaald aan de hand van het bedrag van het voorgaande jaar te vermenigvuldigen met de verhouding tussen de indexparameter van jaar x en de indexparameter van het jaar x-1
bv. bedrag 2025 = bedrag 2024 x (index 2025/index 2024)

Het programmadecreet bij de begroting van 2020 heeft bepaald dat voor alle niet-loonsubsidies de specifieke regelgeving op zich in de voorbije jaren niet werd geschrapt, maar tijdelijk werd opgeschort.

De regelgeving zoals opgenomen in het eerste geval zal ertoe leiden dat het bedrag voor 2025 automatisch de niet-indexering in de voorbije jaren teniet zal doen. De bedragen zullen ten opzichte van de bedragen van 2024 met meer dan 10% worden aangepast. Dat is niet de bedoeling, noch heeft het VAPH daar de nodige middelen voor. Hiervoor moet dus de regelgeving worden aangepast.

b) Duidelijkheid omtrent de te hanteren indexparameter

In het voorstel wordt duidelijkheid verschaft dat in alle gevallen de afgevlakte gezondheidsindex wordt toegepast. In de praktijk is dit momenteel ook al zo, maar voor de duidelijkheid en uniformiteit wordt het expliciet opgenomen in elke regelgeving.

c) Koppeling aan de spilindex blijft behouden

De indexering van puur loongerelateerde subsidies – voornamelijk personeelssubsidies aan de zorginstellingen – die gekoppeld zijn aan de spilindex, wordt niet gewijzigd.

d) Actualisatie van de indexering van het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen (PVB)

De aanpassing in de formule betreft de indexering van de bedragen van de persoonsvolgende budgetten (PVB). Personen met een handicap ontvangen bovenop het PVB beheerskosten indien ze hun PVB in cash besteden. In de applicatie MijnVAPH vormt dat bedrag één geheel.

In 2018 werd de indexering van het PVB beperkt omwille van de toen geldende indexeringsregels. In de indexformule werd toen de indexering beperkt tot het loongedeelte, zijnde 90%. Over de beheerskosten (resterende 10%) werd toen niets opgenomen, omdat er toen geen indexering van werkingsmiddelen werd toegepast. De formule zou daarnaast sowieso moeten aangepast worden op het ogenblik dat de werkingsmiddelen terug geheel of gedeeltelijk zouden geïndexeerd worden.

Aangezien er ook voor de werkingsmiddelen vanaf 2025 opnieuw een gedeeltelijke indexering is voorzien, wordt de formule aangepast en wordt er opnieuw verduidelijkt dat 90% van het PVB betrekking heeft op personeelsgerelateerde kosten en 10% op werkingskosten. Zodoende zal het aandeel werkingskosten, in lijn met de globale beslissing van de Vlaamse Regering inzake de indexering van werkingskosten voor de periode 2025-2029, vanaf 2025 ook gedeeltelijk geïndexeerd worden.

e) Referentiemaand

Om ervoor te zorgen dat alle individuele persoonlijke-assistentiebudgetten en persoonsvolgende budgetten tijdig kunnen berekend worden zodat ze per 1 januari in alle applicaties (MijnVAPH en Orafin) correct zijn opgenomen, werd als referentiemaand voor de bepaling van de evolutie van de index vanaf 2023 de maand november genomen i.p.v. de maand december. Dit wordt behouden. Initieel was er een voorstel opgenomen om dat uit te breiden naar andere subsidievormen, maar dit werd niet weerhouden. De referentiemaand zal ook in de nieuwe bepalingen december blijven, tenzij in de huidige bepalingen november de referentiemaand is.

f) Onderhevig aan programmadecreet bij de begroting 2025 voor de bepaling van de bedragen

Voor de bepaling van de effectieve jaarlijkse bedragen zal de beperking van de indexering zoals opgenomen in het programmadecreet bij de begroting 2025 ook toegepast worden op de bepalingen opgenomen in dit besluit, en zal er rekening gehouden worden met het loonaandeel van de subsidies zoals opgenomen in de specifieke regelgeving.

II. Aanpassing van het besluit van 12 mei 2017

Met het besluit van 19 juli 2024 kunnen units voor mensen met een bijkomende ernstige psychische problematiek worden erkend en gesubsidieerd.

Op 19 juli 2024 werd aan het besluit van 8 december 2017 betreffende de observatie-, diagnose- en behandelingsunits de mogelijkheid toegevoegd om units voor time-outplaatsen te erkennen en te subsidiëren.

Beide units worden gesubsidieerd aan de hand van personeelspunten. De afrekening en de subsidiëring van deze personeelspunten worden geregeld door het besluit van 12 mei 2017. Beide units dienen daarom opgenomen te worden in voormeld besluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De **artikelen 1 tot en met 17** passen de indexformules aan in diverse besluiten op de wijze zoals onder titel 3, A uiteengezet.

In **artikel 16, 2°** wordt er in artikel 3, § 4, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juni 2016 over de besteding van het budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarige personen met een handicap en over organisatiegebonden kosten voor vergunde zorgaanbieders een rechtzetting doorgevoerd.

In **de artikel 18 tot en met 21** worden de units voor personen met een handicap met bijkomende ernstige psychische problematiek en de units voor time-outplaatsen toegevoegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 houdende de methodiek voor de berekening van de subsidies voor personeelskosten

Artikel 22 betreft een rechtzetting in hetzelfde besluit.

Artikel 23 tot en met 34 passen de indexformules aan in diverse besluiten op de wijze zoals onder titel 3, A uiteengezet.

Artikel 35 legt de datum van inwerkingtreding vast op 1 januari 2025.

Artikel 36 behoeft geen commentaar.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Door de aanpassing van de formules wordt vermeden dat de toepassing van de bestaande regelgeving zou leiden tot niet-gebudgetteerde uitgaven.

De toepassing van de voorgestelde formules is dezelfde als op dit ogenblik reeds in de praktijk wordt toegepast.

De pure uniformisering van de regelgeving leidt niet tot een meeruitgave. De berekening van de voorbije jaren gebeurde reeds op deze manier.

Aan de formule voor de indexering van de werkingstoelage van het VAPH wijzigt er niets.

De toevoeging van de units voor time-outplaatsen en de units voor personen met een handicap met bijkomende ernstige psychische problematiek heeft ook geen budgettaire impact. De budgetten hiervoor werden immers al voorzien bij de opmaak van de besluiten betreffende deze nieuwe units.

Het gunstig advies met voorwaarden van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 november 2024.

Wat betreft de indexering van het PVB wordt, conform het advies van de Inspectie van Financiën, de huidige berekeningswijze behouden om niet het volledig PVB als loon te beschouwen. Er wordt wel geëxpliciteerd dat 10% van het PVB als werkingsmiddelen wordt aanzien. Dit zal tot gevolg hebben dat

die 10% geïndexeerd zal worden conform de globale beslissing van de Vlaamse regering inzake de indexering van werkingsmiddelen voor de periode 2025 tot en met 2029.

Het begrotingsakkoord werd verleend op dd mmmm YYYY.

B. ESR-TOETS

Zie budgettaire impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget. De extra taken die dit voorontwerp van besluit met zich meebrengt, worden toegevoegd aan het takenpakket van het huidige VAPH-personeel.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

DIT BESLUIT HEEFT GEEN WEERSLAG OP DE WERKING VAN DE LOKALE BESTUREN.

5. VERDER TRAJECT

Over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering zal het spoedeisend advies van de Raad van State ingewonnen worden binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering

2° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

Caroline GENNEZ